

Wie zijn de christelijke vluchtelingen

Behalve moslims komen er ook christelijke vluchtelingen Europa binnen. Maar hoeveel zijn dat er, waar komen ze vandaan en welke redenen hebben ze om te vluchten? Een ding staat vast: het is geen homogene groep mensen. En het COA zou rekening moeten houden met hun religieuze achtergrond omdat een aantal christenen extra redenen hebben moslims te vrezen.

tekst Heleen Murre-van den Berg, beeld Wikipedia

In het afgelopen jaar is de Nederlandse samenleving direct betrokken geraakt bij de oorlog in Syrië en Irak. Vluchtelingen die eerst in Libanon, Jordanië of Turkije het verloop van de oorlog probeerden af te wachten, besloten de gok te wagen en met hulp van smokkelaars naar Europa te komen. Het merendeel van de vluchtelingen uit deze landen is moslim, maar onder hen zijn ook aanzienlijke aantallen christenen.

Wie zijn deze christenen, wat kan de Nederlandse samenleving doen om ook hen te helpen hun weg te vinden, en wat betekent hun komst voor de verhoudingen tussen christenen en moslims?

Op basis van gegevens van Midden-Oosterse kerken over de aantallen christenen in de opvangcentra en AZC's in Nederland gaat het naar schatting om rond de drie procent van het totale aantal vluchtelingen uit deze landen. Mogelijk zal het uiteindelijke percentage nog wat hoger zijn, omdat niet iedereen al contact heeft gelegd met een kerk.

Als naar de vluchtelingenstroom als geheel gekeken wordt, is het percentage zeker hoger, want met name uit Eritrea komen veel christenen. Daarnaast bevinden zich onder vluchtelingen uit landen als Iran en Afghanistan vaak christenen die niet bij een van de traditionele kerken uit de regio zijn aangesloten.

Dat betekent dat de groep als geheel behoorlijk divers is, zowel wat betreft hun kerkelijke afkomst, wat betreft de regio's waar ze vandaan komen en wat betreft de redenen om te vluchten.

Vuurlinie

De meesten van deze christenen uit het Midden-Oosten komen uit de centrale en westelijke gebieden van Syrië, in en rond de steden Damascus, Hama, Homs en Aleppo. Belangrijke delen hiervan lagen voor kortere of langere tijd in vuurlinie, waardoor het leven gaandeweg moeilijker werd.

Anderen woonden in de relatief veilige delen waar het regime van Bashar al-Assad de touwtjes nog stevig in handen heeft, maar kozen voor de oppositie of weigerden dienst te nemen in het regeringsleger en moesten om die reden vluchten. Net als de moslims uit die streken vluchtten zij naar de buurlanden, al dan niet via een vluchtelingenkamp in Syrië, in de hoop snel terug te kunnen keren als het vrede zou worden.

Naarmate de oorlog langer voortduurt, verloren velen die hoop en vertrokken naar Europa. Van de recente vluchtelingen uit Syrië en Irak behoort de grootste groep tot de Oosterse Orthodoxe Kerk, soms 'Roem' (naar het Oost-Romeinse Rijk) of 'Grieks' (naar de oorspronkelijke taal van de liturgie - nu meest Arabisch) maar nu vaak 'Antiocheens' genoemd, naar de stad Antiochië, het huidige Antakya in Turkije, het voormalige centrum van deze kerk. Anderen behoren tot de Grieks-Katholieke of Maronitische Kerk, kerken die met de Rooms-Katholieke Kerk verbonden zijn.

Deze kerken zijn tamelijk nieuw in Nederland, maar dat geldt niet voor andere kerken uit het

Syrische christenen hebben een heel oude geschiedenis.

Midden-Oosten. Dit betreft onder ander de Syrisch-Orthodoxe en de Armeense Kerk. De laatste heeft oude wortels in Nederland, maar beide kerken zijn vooral groot geworden na de migratie uit Oost-Turkije en Noordoost-Syrië in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw. Deze kerken hebben ook belangrijke takken in Syrië en Irak.

Net als de Assyrische Kerk van het Oosten en de Chaldeeuwse Kerk, twee kerken die sinds de jaren negentig in Nederland gevestigd zijn, bevinden hun geloofsgenoten in Syrië en Irak zich vooral in

Recente bekeerlingen worden door moslims met grote argwaan bekeken

de gebieden waar ISIS en verwante groepen afgelopen jaren terrein wonnen.

Armeniërs werden op de vlucht gejaagd in het noordwesten van Syrië,

Syrisch-Orthodoxen en Assyriërs vooral in het noordoosten van Syrië en uit regio rond de stad Mosul in Irak.

Ook werd een aantal Syrisch-Orthodoxe en Assyrische christenen door ISIS gevangen genomen. Een deel van hen is inmiddels weer vrijgelaten, waarschijnlijk onder betaling van aanzienlijke hoeveelheden losgeld, een aantal (onder wie jonge